

Udskriftsdato: 3. januar 2026

CIR1H nr 9605 af 03/07/2023 (Gældende)

Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Overtrædelse af generel karantæne. Lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: CMS VB 9394

Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Overtrædelse af generel karantæne. Lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder

1. Overblik og tjekliste

Lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder har til formål at forebygge uroligheder og øge sikkerheden i forbindelse med afviklingen af bestemte idrætsbegivenheder. De idrætsbegivenheder, der er omfattet af loven – på nuværende tidspunkt alene visse fodboldkampe – er fastsat ved bekendtgørelse nr. 650 af 26. juni 2008, der er fastsat i medfør af lov nr. 307 af 30. april 2008 om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder. Se senere ændringer under afsnit 7 om love og forarbejder.

Det er politiet, der træffer afgørelse om meddelelse af karantæne, jf. lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder § 3, stk. 1, 1. pkt., og politikredsens afgørelse kan påklages til Rigspolitiet.

2. Politiets efterforskning og sagsbehandling

2.1. Overblik

Rigspolitiet har i Vejledning i sager om generel karantæne fastsat nærmere retningslinjer om politiets sagsbehandling, jf. lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder. Vejledningen finder du på POLintra.

2.2. Betingelser for meddelelse af generel karantæne

Betingelserne for at meddele generel karantæne fremgår af lovens § 2, stk. 1 og 2. Bestemmelsen blev ændret ved lov nr. 742 af 13. juni 2023 om ændring af lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder (Styrket indsats mod hooliganisme), hvor listen over strafbare handlinger, der kan føre til meddelelse af en generel karantæne blev udvidet. Ved lovændringen blev straffelovens §§ 119 b, stk. 1 (angreb med genstande mod personer i offentlig tjeneste), 133 (fremkaldelse af opløb m.v.), 260, stk. 1 (ulovlig tvang), og 288 (røveri), lov om knive og blankvåben m.v. samt restaurationslovens § 32 (forstyrrelse af den offentlige orden) i § 2, tilføjet til stk. 1, nr. 1. Derudover blev straffelovens §§ 119 b, stk. 1 (angreb med genstande mod personer i offentlig tjeneste), 133 (fremkaldelse af opløb m.v.), 134 a (deltagelse i slagsmål m.v.), 260, stk. 1 (ulovlig tvang), og 288 (røveri) samt lov om knive og blankvåben m.v., tilføjet til bestemmelsens stk. 2. Der er med lovændringen ikke tilsigtet ændringer i forhold til, hvornår betingelserne for at meddelele generel karantæne er opfyldt.

Det følger af lovens § 2, stk. 1., at politiet, når det er nødvendigt af hensyn til opretholdelse af ro og orden, kan meddele en person generel karantæne, hvis der er begrundet mistanke om, at den pågældende i forbindelse med en fodboldkamp omfattet af loven har begået et strafbart forhold.

Der er ikke krav om, at det strafbare forhold er fastslået ved dom, før karantæne meddeles.

Efter loven skal der foreligge begrundet mistanke – dvs. samme mistankekrav som ved f.eks. varetægtsfængsling – om, at den pågældende har begået en af lovovertrædelserne nævnt i § 2, stk. 1, nr. 1, og at der er bestemte grunde til at antage, at personen ellers på ny vil foretage strafbare handlinger inden for det område, som karantænen omfatter, jf. § 2, stk. 1, nr. 2. Det vil således være en forudsætning for en

karantæne, at politiet kan pege på konkrete omstændigheder, der sandsynliggør, at denne betingelse i det enkelte tilfælde er opfyldt.

Hvis den begrundede mistanke efter § 2, stk. 1, nr. 1, vedrører overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, § 119 b, stk. 1, § 133, § 134 a, § 134 b, stk. 1, § 260, stk. 1, § 288, eller § 291, stk. 2, en overtrædelse, der er omfattet af straffelovens 25. kapitel, en overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, lovgivningen om knive og blankvåben m.v., eller lovgivningen om våben og eksplosivstoffer, kan der meddeles generel karantæne uden, at politiet kan pege på konkrete omstændigheder, der sandsynliggør, at den pågældende ellers på ny vil foretage strafbare handlinger i forbindelse med bestemte idrætsbegivenheder, jf. § 2, stk. 2, jf. stk. 1.

Det er ikke enhver overtrædelse af de nævnte bestemmelser, der kan føre til en generel karantæne. Det er en forudsætning for anvendelse af bestemmelsen, at forholdets grovhed tilsiger, at gentagelseskravet ikke skal gælde, og politiet skal foretage en individuel, konkret vurdering af, om hensynet til opretholdelse af ro og orden gør det nødvendigt at meddele en generel karantæne. Det må dog antages, at dette krav – som følge af forholdets grovhed – i almindelighed vil være opfyldt. Der henvises til forarbejderne til lov nr. 636 om ændring af lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder (forstærket indsats mod uroligheder i forbindelse med fodboldkampe) de almindelige bemærkninger pkt. 3.3.2 (lovforslag nr. L 208 af 12. april 2013). For så vidt angår maskeringsforbuddet i straffelovens § 134 b, stk. 1, henvises til forarbejderne til lov nr. 1721 af 27. december 2018 om ændring af lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder (Gennemførelse af initiativer mod fodbolduroligheder) (lovforslag nr. L 75 af 24. oktober 2018), de særlige bemærkninger til § 1, nr. 1. For så vidt angår de strafbare handlinger, der blev tilføjet ved lov nr. 742 af 13. juni 2023 om ændring af lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder (Styrket indsats mod hooligansime), vil betingelsen om forholdets grovhed i almindelighed være opfyldt, hvis en person kaster fyrværkeri, sten eller lignende mod politiet eller kontrollører. Betingelsen vil i almindelighed også være opfyldt i de tilfælde, hvor hooligans i tilknytning til en bestemt idrætsbegivenhed mødes med det formål at indlede slagsmål, eller f.eks. i de tilfælde, hvor en person ved trusler om vold eller fysisk vold fratager andre fans deres beklædningsgenstande. Derudover vil grovhedskriteriet typisk være opfyldt ved overtrædelse af lov om knive og blankvåben m.v. Kravet om forholdets grovhed vil derimod som udgangspunkt ikke være opfyldt i det tilfælde, hvor den pågældende alene har haft en perifer rolle i lovovertrædelsen. Der henvises til forarbejderne til loven, de særlige bemærkninger til § 1, nr. 2 (lovforslag nr. L 86 29. marts 2023).

Det er en forudsætning, at det strafbare forhold har haft en vis tilknytning til en fodboldkamp omfattet af ordningen. En sådan tilknytning vil ifølge forarbejderne (lovforslag nr. L 38 af 12. december 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 3.4.3.) kunne bestå i, at den pågældende har begået den strafbare handling på et fodboldstadion. Men også strafbare handlinger begået andre steder vil kunne danne grundlag for en karantæne, hvis forholdet på anden vis har været fodboldrelateret. Der vil f.eks. kunne meddeles karantæne til en person, som under transporten til eller fra en kamp, begår en strafbar handling – f.eks. i et S-tog eller på en bus- eller togstation. Tilsvarende vil der kunne meddeles karantæne til personer, som begår en strafbar handling på værtshuse, pladser eller andre steder, hvor fodboldtilhængere samles før eller efter idrætsbegivenheden. Ligeledes vil maskering under et optog på vej til stadion som udgangspunkt have en sådan tilknytning til en fodboldkamp, at der er grundlag for en karantæne. Maskering i forbindelse med fodbold (f.eks. i et optog på vej til stadion eller på selve stadion) vil endvidere ifølge forarbejderne til lov nr. 1721 af 27. december 2018 om ændring af lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder (Gennemførelse af initiativer mod fodbolduroligheder) (Lovforslag nr. L 75 af 24. oktober 2018), de særlige bemærkninger til § 1, nr. 1, være en så klar indikation af, at der er optræk

til uroligheder, at en overtrædelse af maskeringsforbuddet i en sådan sammenhæng kan have en sådan grovhed, at gentagelseskravet ikke skal gælde, jf. § 2, stk. 2.

Udenlandske domme og andre afgørelser om strafbare forhold begået i forbindelse med visse idrætsbegivenheder vil kunne inddrages i vurderingen af, om en person kan meddeles generel karantæne, jf. § 2, stk. 3.

2.3. Geografisk udstrækning

En generel karantæne indebærer et forbud mod at opholde sig ved bestemte idrætsbegivenheder og inden for et område på indtil 500 meter fra det sted, hvor idrætsbegivenheden afholdes. Karantænen omfatter således stadion og de tilgrænsende områder inden for en afstand af 500 meter derfra. Karantænen er generel – dvs. et landsdækkende forbud mod at opholde sig på og ved fodboldstadioner, hvor der afvikles kampe omfattet af karantænen. Når den klub, som en karantæneramt fan er tilhænger af, spiller på udebane, udvides karantænezonen til 3000 meter. Der henvises til forarbejderne til lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder (forstærket indsats mod uroligheder i forbindelse med fodboldkampe) (lovforslag nr. L 208 af 12. april 2013, de særlige bemærkninger til bestemmelsen § 1, nr. 3).

2.4. Tidsmæssig udstrækning

Karantænen mod at opholde sig på og ved fodboldstadioner gælder, når der bliver afholdt en omfattet fodboldkamp på stadionet, samt i en periode fra 6 timer før og indtil 6 timer efter denne kamp, jf. § 2, stk. 4.

En karantæne meddeles for et bestemt tidsrum på indtil 2 år. I alvorligere tilfælde kan en generel karantæne meddeles for et tidsrum på indtil 4 år. Det følger af forarbejderne til lov nr. 1721 af 27. december 2018 om ændring af lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder (Gennemførelse af initiativer mod fodbolduroligheder) (Lovforslag nr. L 75 af 24. oktober 2018), de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.2, at dette f.eks. kan være i situationer, hvor politiet vurderer, at der er behov for en længere karantæneperiode, eksempelvis på grund af grovheden ved overtrædelsen eller anvendelsen af våben, eller hvor der er tale om gentagelsestilfælde.

Politiet skal i hver enkel sag anlægge en konkret vurdering af, om det er nødvendigt at udstrække forbuddet til at gælde i 2 eller 4 år. Karantæneperioden løber fra den dag, hvor karantænen meddeles den pågældende.

Karantænenes varighed kan forlænges med op til 6 måneder, når der er begrundet mistanke om overtrædelse af karantænen, jf. § 2 a. Der stilles ikke krav om, at overtrædelse af karantænen skal være fastslået ved en strafferetlig afgørelse, før karantænen kan forlænges.

2.5. Bortfald

En generel karantæne bortfalder, hvis personen frifindes, eller der træffes afgørelse om påtaleopgivelse for det forhold, der ligger til grund for karantænen, jf. § 2, stk. 6. Det forudsættes i den forbindelse, at politiet hurtigst muligt meddeler den pågældende, at karantænen er bortfaldet. Det samme gælder for en forlængelse af en generel karantæne, jf. § 2 a.

2.6. Sagsbehandling

Det forudsættes i forarbejderne (lovforslag nr. L 38 af 12. december 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 3.4.6.), at politiets afgørelse om meddelelse af karantæne træffes på chargeret niveau. Også en afgørelse om forlængelse af karantæne skal træffes på chargeret niveau (lovforslag nr. L 208 af 12. april 2013, de almindelige bemærkninger pkt. 3.3.5.).

Meddelelse af karantæne og forlængelse af karantæne er en afgørelse omfattet af forvaltningslovens regler. Det betyder blandt andet, at der i forbindelse med meddelelse af karantæne vil skulle foretages partshøring, ligesom en afgørelse om karantæne vil skulle ledsages af begrundelse og klagevejledning.

Karantæne skal meddeles ved en skriftlig afgørelse, jf. § 3, stk. 1, 2. pkt. Afgørelsen skal indeholde oplysning om adgangen til at begære domstolsprøvelse og om fristen herfor.

Politiets afgørelse om at meddele eller forlænge karantæne vil kunne påklages til Rigspolitiet, jf. retsplejelovens § 109, stk. 1.

En afgørelse om generel karantæne kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene.

En anmodning om indbringelse for domstolene skal efter § 3, stk. 3, være modtaget hos politiet senest 4 uger efter, at afgørelsen om karantæne er meddelt den pågældende. Anmodning om indbringelse for retten har ikke opsættende virkning, jf. § 3, stk. 2, 2. pkt.

Efter § 3, stk. 4, skal sager om meddelelse og forlængelse af karantæne - inden en uge efter modtagelsen - indbringes af politidirektøren for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 80. Det vil sige, at sagerne behandles i strafferetsplejelovens former, uden medvirken af domsmænd.

3. Forberedelse

I sager om overtrædelse af karantæne skal sagen om meddelelse af karantæne vedlægges straffesagen som en del af straffesagens akter.

4. Jura

Der henvises til pkt. 2.

5. Straf og andre retsfølger

Straf for overtrædelse af en karantæne forudsætter blandt andet, at afgørelsen er truffet af den kompetente myndighed og meddelt den pågældende.

Straffen for overtrædelse af en karantæne meddelt efter § 2 er bøde. Under særligt skærpende omstændigheder eller i gentagelsestilfælde kan straffen stige til fængsel i 4 måneder, jf. § 9, stk. 1, nr. 1, og stk. 2.

Forsøg på overtrædelse af en karantæne kan ligeledes straffes, jf. § 9, stk. 3. Efter omstændighederne vil dette f.eks. kunne komme på tale, hvis en person, der har karantæne, pågribes på vej til en fodboldkamp,

der er omfattet af karantænen, med en billet til den pågældende kamp i sin besiddelse, jf. forarbejderne til loven (lovforslag nr. L 38 af 12. december 2007, pkt. 3.4.8).

Anklagemyndigheden skal i sager om overtrædelse af generel karantæne i førstegangstilfælde som udgangspunkt nedlægge påstand om en bøde på 5.000 kr.

Ved lov nr. 1721 af 27. december 2018 om ændring af lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder (Gennemførelse af initiativer ved fodbolduroligheder) blev straffen for overtrædelse af generelle karantæner forhøjet, således at andengangsovertrædelser som udgangspunkt medfører 10 dages ubetinget fængsel. Der henvises til forarbejderne til loven (Lovforslag nr. L 75 af 24. oktober 2018), de almindelige bemærkninger pkt. 2.3.2.

I andengangsovertrædelser af generel karantæne skal anklagemyndigheden derfor som udgangspunkt nedlægge påstand om ubetinget fængsel i 10 dage.

Ved tredjegangsovertrædelse eller mere, eller såfremt der er adskillige forhold til samtidig pådømmelse, skal anklagemyndigheden nedlægge påstand om en højere straf end 10 dages ubetinget fængsel.

Der henvises til nedenstående retspraksis fra før strafskærpelsen ved lov nr. 1721 af 27. december 2018 om ændring af lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder (Gennemførelse af initiativer mod fodbolduroligheder).

I Københavns Byrets dom af 11. januar 2011 (AM2011. 01.11B3) blev tiltalte idømt fængsel i 10 dage ved for anden gang at have overtrådt en generel karantæne. Tiltalte blev i to tilfælde med 3 dages mellemrum truffet inden for et område, der var omfattet af den tidligere meddelte karantæne. Tiltalte var tidligere ved udeblivelsesdom idømt bøde på 5.000 kr. for overtrædelse af karantæne. Retten lagde ved straffastsættelsen vægt på, at tiltalte var kendt skyldig i to forhold af overtrædelse af karantæne. Under hensyn til baggrunden for meddelelsen af karantænen og til, at tiltalte var prøveløsladt kort før, forholdene blev begået, fandt retten ikke grundlag for at gøre straffen betinget.

I Retten i Roskildes dom af 19. januar 2016 (AM2016. 01.19B) blev tiltalte idømt 10 dages betinget fængsel for overtrædelse af karantænen. Tiltalte var straffet tidligere med bøder for overtrædelse af karantæne. Retten lagde ved strafudmålingen vægt på, at tiltalte tidligere var straffet for overtrædelse af den pålagte karantæne, og at tiltalte tidligere var pålagt at betale bøder ved to tilfælde af overtrædelse af karantæne i andengangstilfælde. Forholdet, der var begået forud for to domme om overtrædelse af karantæne, blev henført under straffelovens § 89.

I Retten i Glostrups dom af 19. oktober 2015 (AM2015. 10.19B) blev tiltalte idømt 7 dages betinget fængsel for overtrædelse af karantænen. Tiltalte var straffet én gang tidligere med bøde. Retten lagde ved straffastsættelsen blandt andet vægt på, at forholdet blev begået samme dag, som tiltalte blev idømt en bøde for overtrædelse af karantæne ved udeblivelsesdom.

I Københavns Byrets dom af 15. april 2016 (AM2016. 04.15B) blev tiltalte idømt betinget fængsel i 7 dage for overtrædelse af karantæne. Tiltalte var én gang tidligere straffet med bøde. Retten lagde ved straffastsættelsen vægt på karakteren af det begåede forhold og på, at tiltalte tidligere var straffet for overtrædelse af karantæne.

6. Efter dom

6.1. Domme til Vidensbasen

Anklageren skal overveje, om dommen er egnet til at indgå i Anklagemyndighedens Vidensbase.

Vidensbasen skal dels indeholde afgørelser, som afspejler straffniveauet, praksis for rettighedsfrakendelse og andre retsfølger mv., dels afgørelser af mere principiel karakter, hvor der er taget stilling til et eller flere uafklarede spørgsmål i relation til bestemmelsesområdets anvendelsesområde, fortolkning mv.

En afgørelse kan også have generel betydning, hvis den f.eks. indeholder en sagkyndig erklæring eller anden faglig udtalelse, som vil være anvendelig i andre sager.

Domme til Vidensbasen sendes på mail til vidensenheden@ankl.dk med en kort begrundelse for indstillingen. Domme til Vidensbasen skal være endelige.

7. Love og forarbejder

- Lov nr. 307 af 30. april 2008 om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder
- Lov nr. 636 af 12. juni 2013 om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder (Forstærket indsats mod uroligheder i forbindelse med fodboldkampe)
- Lov nr. 637 af 12. juni 2013 om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder (Sikkerhedsmæssig afvikling af bestemte idrætsbegivenheder)
- Lov nr. 736 af 26. juni 2014 om ændring af lov om tv-overvågning, lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder, lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. og forskellige andre love (Samling af visse af politiets opgaver i opgavefællesskaber og bortsalg af hittegods ved offentligt tilgængelig internetauktion m.v.)
- Lovbekendtgørelse nr. 1216 af 27. oktober 2015 om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder.
- Lov nr. 1721 af 27. december 2018 om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder (Gennemførelse af initiativer mod fodbolduroligheder)
- Lov nr. 742 af 13. juni 2023 om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder (Styrket indsats mod hooliganisme)

Retsplejeloven - seneste hovedlov

- Lovbekendtgørelse nr. 1285 af 14. november 2018 - Retsplejeloven

Relevante forarbejder

- Lovforslag nr. L 38 af 12. december 2007
- Lovforslag nr. L 208 af 12. april 2013
- Lovforslag nr. L 175 28. marts 2014
- Lovforslag nr. L 75 af 24. oktober 2018
- Lovforslag nr. L 86 af 29. marts 2023

Bekendtgørelser

- BEK nr. 650 af 26. juni 2008
- BEK nr. 697 af 18. juni 2013
- BEK nr. 1066 af 30. juni 2014

- BEK nr. 87 af 27. januar 2016
- BEK nr. 1098 af 21. august 2018

Rigsadvokaten, den 3. juli 2023

RIGSADVOKATEN

/ Rigsadvokaten